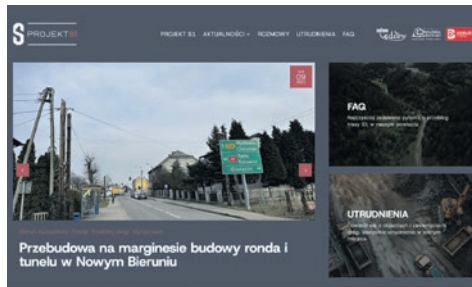

Rekordowy Zielony Budżet. str. 2

Wszystko o S1 i utrudnieniach. str. 4

GAMA przyszłości. str. 5

Historia OSP Bieruń Nowy. str. 8-9

JESTEŚMY Z WAMI OD 1992 R.

BIERUŃ
CI PRZAJE

Rodnia

KWIECIEŃ

ISSN1233-4987

Gazeta bezpłatna

rodnia@bok.bierun.pl

MAGAZYN SPOŁECZNO-KULTURALNY BIERUNIA

NR 4 (436) 2025 r.

Boisko w Bijasowicach

Boisko w Ścierniach

Boisko w Czarnuchowicach

Zmodernizowany kompleks boisk przy SP1

Place zabaw i boiska

OTWARTE PRZEZ CAŁĄ DOBĘ!

Tę informację podano 1 kwietnia, ale to nie był prima aprilis. Zarządzeniem burmistrza Sebastiana Macioła place zabaw i boiska przy bieruńskich placówkach oświatowych czynne są całodobowo. Oznacza to, że od kwietnia mieszkańcy w każdym wieku mogą korzystać z nich także wieczorami i w weekendy.

- Zachęcam wszystkich do korzystania z bogatej infrastruktury sportowej w Bieruniu. Nic tak nie cieszy, jak widok młodzieży grającej w piłkę nożną, koszykówkę czy siatkówkę do późnego wieczora. Mam nadzieję, że nasze boiska i place zabaw służyć będą bardzo wielu mieszkańcom, również tym starszym, którzy lubią ruch na świeżym powietrzu - mówi burmistrz **SEBASTIAN MACIOŁ**.

Boiska przy SP3

Zmodernizowany plac zabaw przy SP1

Zmodernizowany plac zabaw przy SP3

Rekordowy budżet

Jeszcze nie został zakończony, a już wiemy, że będzie rekordowy. Do Zielonego Budżetu 2026 wpłynęło aż 28 wniosków, czyli najwięcej w historii tej inicjatywy. Rekordowa jest także pula środków wynosząca **150 tys. zł**. To o 30 tysięcy więcej, niż w ubiegłym roku. Przypomnijmy, że na pierwszy Zielony Budżet w 2021 roku miasto przeznaczyło 100 tys. zł.

Zamknięty został etap przyjmowania wniosków do piątej edycji Zielonego Budżetu. Mieszkańcy mieli na to cały marzec. Zgłoszono rekordową liczbę propozycji - aż 28. Jak się okazuje, autorzy projektów polubili innowacyjną i łatwą w obsłudze platformę internetową stworzoną na potrzeby Zielonego Budżetu. Droga elektroniczna wpłynęło 25 wniosków, a trzy złożono w wersji papierowej.

Co dalej?

Wszystkie wnioski przejdą teraz weryfikację formalną i merytoryczną. Trzeba dokładnie sprawdzić koszty oraz kwestie własności terenów i realności realizacji pomysłów.

Projekty, które pomyślnie przejdą weryfikację trafią do Zespołu Oceniającego. W jego skład wchodzi przedstawiciele, m.in.: Wydziału Ochrony

Środowiska i Gospodarki Odpadami, Wydziału Promocji i Spraw Społecznych, Wydziału Gospodarki Komunalnej, Rady Miejskiej, organizacji pozarządowych. Do zadań zespołu należy, w oparciu o posiadane kompetencje i wiedzę członków, wskazanie projektów, które w najwyższym stopniu wpisują się w założenia Zielonego Budżetu Miasta Bierunia i charakteryzują się największym wpływem na popra-

wę środowiska naturalnego na terenie miasta oraz jego estetykę.

Wybranych zostanie tyle projektów, ile łącznie zmieści się

w kwocie 150 000 złotych. Wyniki Zielonego Budżetu 2026 poznamy najpóźniej po weekendzie majowym.

Większe limity na „zielone” odpady

Na tę wiadomość czekało wielu mieszkańców Bierunia. W bieżącym roku wzrosły limity odbioru odpadów bio-zielonych. Trawa, liście i inne produkty uboczne pielęgnacji naszych ogrodów będą odbierane sprzed posesji w większych ilościach.

W listopadzie ubiegłego roku Rada Miejska - wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, ale mając też na uwadze przepisy obligujące gminę do osiągnięcia określonych poziomów recyklingu - podjęła uchwałę o zwiększeniu uciążliwych limitów.

W roku 2025 odpady bio-zielone będą odbierane sprzed nieruchomości w następujących ilościach:

Dla budynków jednorodzinnych - odbiór bezpośrednio sprzed posesji:

- od czerwca do września nie więcej niż 8 worków raz na dwa tygodnie;

- od kwietnia do maja oraz od października do listopada nie więcej niż 16 worków raz na dwa tygodnie.

Dla zabudowy wielorodzinnej - odbiór z punktów odbioru odpadów:

- od kwietnia do listopada nie większej niż 2 pojemniki raz w tygodniu.

Warto podkreślić, że odpady bio-zielone są niemal w 100 procentach poddawane przetwarzaniu, pod warunkiem, że trafią do odpowiednich worków/pojemników. Zwiększenie limitów ma przyczynić się do tego, by odpady bio-zielone w całości trafiały do przetwarzania, a nie np. do pojemników na odpady zmieszane. Bieruń, podobnie, jak inne gminy w Polsce jest zobowiązany do osiągania rygorystycznych poziomów recyklingu (w 2025 r. - 55%, w 2030 r. - 60%). Sta-

ranne wysegregowanie odpadów bio-zielonych pozwoli gminie zbliżyć się do wymaganych poziomów. Oczywiście zwiększenie limitów niesie ze sobą większe koszty obsługi systemu, jednak w efekcie może pomóc uniknąć dotkliwych kar, jakie gmina musiałaby zapłacić w przypadku niespełnienia poziomów recyklingu.

Co ważne - koszty te nie zostaną przerzucone na mieszkańców.

W Bieruniu miesięczna stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozostaje na dotychczasowym poziomie i wynosi 31 zł na osobę. Na poziomy recyklingu ma też wpływ selektywna zbiórka odpadów bio-kuchennych. Bieruń ma się tu czym pochwalić. Znakomite efekty

przyniosło wprowadzenie pojemników - ilość zebranych odpadów bio-kuchennych w ciągu kilku miesięcy zwiększyła się z 5-7 ton do ponad 40 ton miesięcznie! Łatwo policzyć, jak wiele tych odpadów trafiało wcześniej do odpadów zmieszanych.

W roku 2025 - tak, jak w latach poprzednich - Gmina Bieruń będzie dopłacać do gminnego systemu gospodarki odpadami.

Środki pozyskane z opłat mieszkańców za gospodarowanie odpadami są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu i inwestycji w jego usprawnienie. Kwotę dopłaty z budżetu gminy na rok 2025 szacuje się na około 4 mln zł.

Clemens Pro Arte dla artystki z Bierunia

W Sali Widowiskowej Piast w Łędzinach odbyła się uroczysta gala wręczenia Nagród Starosty Bieruńsko-Łędzińskiego w dziedzinie kultury - Clemens 2024. Wśród laureatów tego prestiżowego wyróżnienia jest bierunianka **PAULINA BOBAK**, która otrzymała nagrodę Clemens Pro Arte.

Nagrody przyznano za wyróżniającą się działalność w dziedzinie kultury, sztuki oraz działalności społecznej w 2024 roku. Laureatami CLEMENSÓW zostali:

- Clemens Pro Arte - Paulina Bobak
- Clemens Pro Cultura - ks. prof. Jerzy Myszor
- Clemens Pro Publico Bono - Franciszek Musioł, Marek Lizak, śp. Janusz Musik.

Laureatom składali gratulacje Starosta Bieruńsko-Łędziński **Łukasz Odełga**, przewodnicząca Rady Powiatu **Anna Kubica** oraz władze gmin powiatu, w tym burmistrz Bierunia **Sebastian Macioł**, który w sposób szczególny pogratulował pochodzącej z Bierunia artystce **Paulinie Bobak** uhonorowanej Clemensem Pro Arte.

- *Pragnę wyrazić wielki podziw i uznanie dla dokonanych artystycznych Pauliny*

Paulina Bobak podczas uroczystej gali CLEMENS 2024.

Bobak, nie tylko ze względu na znakomity warsztat i technikę. Doceniam przede wszystkim to, że w swoich pracach artystka sięga do naszych korzeni i czerpie inspirację z codziennego życia naszych przodków. Prace Pauliny Bobak trafiają do serc nie tylko mieszkańców Bierunia, o czym świadczą liczne zdobyte przez nią nagrody i wyróżnienia - mówi burmistrz Sebastian Macioł.

Paulina Bobak urodziła się w 1996 r. Ukończyła studia na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (2022). Uzyskała dyplom w pracowni wkleśłodruku prof. **Jana Szmatocha** oraz w pracowni malarstwa prof. **Jac-**

ka Rykały (dyplom dodatkowy). Obecnie doktorantka Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie (dyscyplina: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki). Absolwentka Liceum Plastycznego im. A. Kenara w Zakopanem (2016), specjalność: formy użytkowe, specjalizacja: lutownictwo oraz Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. K. Szymanowskiego w Oświęcimiu o sześcioletnim cyklu kształcenia w zakresie gry na skrzypcach. Od roku 2023 słuchaczka Studiów Podyplomowych Historii Sztuki na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. W roku 2020/21, 2014/15 otrzymała stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Inspirację odnajduje w człowieku oraz w przeszłości i teraźniejszości, które się nawzajem przenikają, poddaje analizie archiwa rodzinne: zbiór listów, dokumentów i fotografii.

Gala rozdania nagród CLEMENS 2024.

O Paulinie Bobak pisaliśmy już w styczniu tego roku.

Brała udział w wielu wystawach w kraju i za granicą: Niemczech, Rumunii, Bułgarii, Ukrainie, Czechach, Armenii, Macedonii Północnej, Turcji, Hiszpanii, Chinach, Japonii, Tajlandii, Taiwanie, Serbii, Albanii, Estonii. Od 2023 r. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą w Bieruniu: Paulina Bobak ART - Pracownia Grafiki i Malarstwa, zajmuje się pracą twórczą w obszarze grafiki warsztatowej (wkleśłodruku, wypukłodruku), grafiki cyfrowej, fotografii i malarstwa, a także prowadzi zajęcia i warsztaty artystyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

BIERUŃ
CI PRZAJE

Wesołych Świąt

Radosnych Świąt Wielkanocnych
Nadziei płynącej z odradzającego się życia
Pogody ducha oraz szczęśliwych chwil
w gronie najbliższych przy świątecznym stole
życzą

Burmistrz
Miasta Bierunia
Sebastian Macioł

wraz z pracownikami
Urzędu Miejskiego

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Jarosław Mokry

wraz z Radnymi

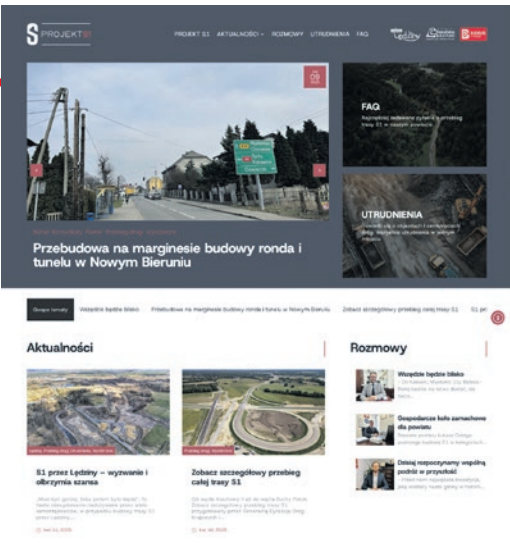
BIERUŃ
CI PRZAJE

Wszystko co musisz wiedzieć o S1

www.projekts1.pl

Przy współpracy Starostwa Powiatowego oraz magistratów Bierunia i Łędzin powstała strona internetowej Projekt S1. Serwis na bieżąco informuje o postępach prac, utrudnieniach, a także zawiera reportaże, komentarze ekspertów i materiały ilustracyjne dotyczące budowy Drogi Ekspresowej S1.

Dobre tempo „ekspresówki”

Wre praca na budowie dwóch odcinków drogi ekspresowej S1: Bieruń-Oświęcim i Bieruń-Mysłowice.

Ta inwestycja oznacza nie tylko poprawę jakości i bezpieczeństwa ruchu drogowego, ale także nowe szanse rozwojowe dla naszego miasta. Na razie jednak musimy się uzbroić w cierpliwość i śledzić stronę <https://www.bierun.pl>

/mieszkańcy/inwestycje-drogowe-w-bieruniu, gdzie na bieżąco zamieszczane są informacje o postępach prac i utrudnieniach komunikacyjnych. Przypomnijmy, że droga ekspresowa S1 stanowi kluczowy element VI korytarza Transeu-

ropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T). Połączy autostradę A1 w Pyrzowicach z granicą słowacką w Zwardoniu, gdzie spotka się ze słowacką autostradą D3. To strategiczne połączenie między Europą Północną a Południową, które znacząco

usprawni międzynarodowy transport drogowy. W samym województwie śląskim, długość odcinka S1 wynosi 40 kilometrów, a jej budowa została podzielona na cztery etapy. Dwa powstają, m.in. w naszym mieście.

Bieruń - Oświęcim

Długość odcinka wynosi ok. 2,9 km. Bierunianie mają podwójny powód do radości. Przy okazji tej inwestycji, oprócz „ekspresówki” do Oświęcimia powstanie również obwodnica Bierunia o długości 2,7 km oraz łącznica do obsługi ruchu lokalnego pomiędzy węzłem Bieruń a układem ulicznym miasta.

ZMIANY W ORGANIZACJI RUCHU:

- Brak możliwości przejazdu ulicami: **Bijasowicką, Majową, Zarzyna** (wjazd na ul. Majową), **Sośnina, Lipcową**.
- Ulice ze zmienioną organizacją ruchu: **Łakowa, Krupnicza, Jagiełły**.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE:

- koszt inwestycji - **213 mln zł**.
- planowy termin zakończenia - **koniec 2026 roku**
- wykonawca - **STRABAG Sp. z o.o.**

Bieruń - Mysłowice

Przypomnijmy, że 10-kilometrowy odcinek drogi S1 biegnącej z Kosztów (Mysłowice), przez Imielin i Łędziny połączy się z budowanym już od sierpnia 2024 roku węzłem w Bieruniu. W Smardzowicach (Łędziny) powstanie węzeł, następnie droga poprowadzi przez łędzińskie Góry i ulicę Bogusławskiego - przebiegnie pod ulicą Warszawską (DK44).

ZMIANY W ORGANIZACJI RUCHU:

- zamknięto ulice: **Kolonie Leśną** i **Krzemową** w Bieruniu oraz **Gwarków** w Łędzinach,
- zmieniono organizację ruchu na ulicy **Młyńskiej** w Bieruniu oraz na drodze ekspresowej S1,
- wprowadzono tymczasową organizację ruchu na drodze rowerowej biegnącej wzdłuż ulicy **Warszawskiej (DK44)** - w rejonie ulicy **Sośnina**. Nie ma możliwości przejazdu ścieżką na odcinku około 50 metrów. Trzeba przeprowadzić rower kładką dla pieszych wyznaczoną na placu budowy (przy ulicy Sośnina).

Najważniejsze informacje:

- koszt inwestycji - **490 mln zł**.
- planowany termin zakończenia - **druga połowa 2027 roku**.
- wykonawca - **BUDIMEX S.A.**

Wawelska zamknięta

67 mln zł

wartość inwestycji przy ulicach Wawelskiej i Warszawskiej

Stało się. Zgodnie z zapowiedziami, od końca marca ul. Wawelska została na dwa lata zamknięta dla ruchu. Ma to związek z realizacją długo wyczekiwanej i bardzo pożądanej inwestycji. Przypomnijmy, że skrzyżowanie ulic Warszawskiej i Wawelskiej (przy

Skwerze Powstańców Śląskich) zostanie przebudowane na rondo, natomiast pod torami kolejowymi na ulicy Wawelskiej powstanie tunel. Dobudowane zostaną odcinki ścieżki rowerowej i chodnika. Planowo prace mają się zakończyć w lutym 2027 r.

Remont ul. Jagiełły przy okazji przebudowy skrzyżowania

waną łącznicę. To na nią w przyszłości będzie się odbywał ruch do węzła S1.

Dlatego będzie szersza - na całej długości będzie mieć tę samą szerokość 6,5 m. Powiatowy Zarząd Dróg przewiduje uzupełnienie podbudowy jezdni, dostosowanie profilu podłużnego i poprzecznego oraz budowę nowego odwodnienia.

Powstanie również ciąg pieszo-rowerowy, a w okolicy posesji 14 i 15 zostaną zlokalizowane zatoki autobusowe. To istotne, ponieważ w tej chwili autobusy zatrzymują się bezpośrednio na pasie jezdni.

Ulica Jagiełły aż do numeru 18, czyli wjazdu na budowaną łącznicę z S1, będzie przebudowana. Zadanie zrealizuje Starostwo Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego.

Powiat wykorzystuje moment przebudowy skrzyżowania, czyli budowy ronda na zbiegu Wawelskiej, Jagiełły i Warszawskiej, aby przebudować ul. Jagiełły aż do wysokości wjazdu na budo-

Powstanie połączenie ulic Chemików i Wita

6 mln zł
koszt inwestycji

Umowa obejmuje wykonanie drogi o długości 866 metrów dla pieszych i rowerów, na odcinku od bramy towarowej firmy ERG Bieruń Sp. z o.o. do ul. Wita. Powstaną także pobocza, wyspy porządkujące ruch, zjazdy oraz odwodnienie.

Powstanie w ten sposób zupełnie nowe połączenie ul. Chemików z ulicą Wita - od strony

południowej (na północnym odcinku ulice łączą się w okolicach cmentarza żydowskiego).

Całkowita wartość inwestycji wyniesie dokładnie 5 979 791 zł. Budowę realizuje Powiat Bieruńsko-Lędziński, który pozyskał na

ten cel 2 989 160 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Miasto Bieruń dołoży 2 150 000 zł, czyli jedną czwartą kosztów. Według planu prace powinny się zakończyć w połowie listopada tego roku.

GAMA przyszłości

Kto był na którymś spektaklu wystawianym w ramach Bieruńskich Dni Teatru, ten widział już najnowsze oświetlenie sceny Domu Kultury GAMA i słyszał efekt nowego nagłośnienia.

GAMA już zyskała efektowne, nowoczesne oświetlenie.

Modernizacja była możliwa dzięki inicjatywie burmistrza Sebastiana Macioła i ogromnej przychylności Rady Miejskiej. Wartość inwestycji to blisko 275 000 złotych. Dzięki niej nasz obiekt zyskał zupełnie nowe oblicze, a użytkownicy cieszyć się mogą nową, niepowtarzalną jakością. Na tym nie koniec dobrych wiadomości.

Dom Kultury GAMA wymaga dalszej modernizacji. Chodzi o wnętrza obiektu, który lata świetno-

ści ma już dawno za sobą. Gruntowna przebudowa pomieszczeń wewnątrz GAMY zaplanowana jest na przyszły rok.

Przypomnijmy, że w czerwcu zeszłego roku burmistrz Sebastian Macioł podpisał umowę z firmą Laboratorium Architektury Anna Małek z Rudy Śląskiej, na mocy której powstała już kompletna wielobranżowa dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla modernizacji i przebudowy budynku domu kultury.

Tak będzie wyglądała GAMA po modernizacji.

Co zdecydowała Rada Miejska w Bieruniu?

JAROSŁAW MOKRY
Przewodniczący Rady Miejskiej

W marcu odbyły się dwie sesje Rady Miejskiej w Bieruniu - jedna nadzwyczajna, druga planowa.

Sesja nadzwyczajna

Zwołana na wniosek Burmistrza Bierunia sesja nadzwyczajna dotyczyła trzech kluczowych kwestii:

Pierwsza dotyczyła aktualizacji granic aglomeracji Bieruń I oraz zwiększenia jej równoważnej liczby mieszkańców z 13 743 do 15 435 RLM. Zmiana ta wynika z rosnącego udziału ścieków przemysłowych i przeglądu sieci kanalizacyjnej, z której wyłączono przydomowe oczyszczalnie oraz niepodłączalne technicznie zbiorniki bezodpływowe. Działanie to ma na celu dostosowanie aglomeracji do wymogów unijnego programu FENIX 2021-2027. Gmina planuje ubiegać się o środki na rozbudowę oczyszczalni ścieków przy ul. Chemików, która osiągnęła granice swojej przepustowości.

Zaproszenie do kontaktu z radnymi

Rada Miejska w Bieruniu zachęca mieszkańców do zgłaszania swoich sugestii i problemów bezpośrednio do radnych ze swoich okręgów.

Dyżury Przewodniczącego Rady Miejskiej, **Jarosława Mokrego**, oraz Wiceprzewodniczącej **Aleksandry Wagstyl** odbywają się w każdy wtorek w godz. 15:45-17:30 w Ratuszu (pokój 108). Aby umówić wizytę, należy skontaktować się pod nr tel. 32 324 24 19.

Druga sprawa dotyczyła zmian w budżecie miasta na 2025 r. oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Zabezpieczone zostały środki w wysokości 399 364,55 zł na realizację zadania „Rowerowy plac zabaw PUMPTRACK-BIERUŃ”.

Sesja planowa - 27 marca

Głównym tematem sesji planowej była działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu. Rada jednogłośnie przyjęła cztery sprawozdania za 2024 rok, m.in. z realizacji gminnych programów: przeciwdziałania przemocy domowej, profilaktyki uzależnień oraz wspierania rodziny. Przyjęto także coroczną Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej, będącą podstawą planowania budżetu i działań na kolejny rok.

W 2024 roku MOPS wypłacił blisko 22 tysiące świadczeń na kwotę 8,6 mln zł. Cały budżet Ośrodka wyniósł niemal 15 mln zł, a zatrudnienie obejmowało 44 osoby (43,5 etatu).

Podczas planowej sesji radni podjęli również kilka uchwał, z których najistotniejsze to:

■ Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego

Uchwalono plan dla obszaru o powierzchni 197,84 ha, obejmującego rejon ulic Oświęcimskiej, Świerczyniec, toru prób, rzeki Mlecznej i linii kolejowej. W procesie planistycznym trzykrotnie wyłożono projekt do publicznego wglądu, zorganizowano dys-

kusje oraz zebrano 40 uwag, z których część została uwzględniona. Plan został opracowany z uwzględnieniem zarówno interesów mieszkańców, jak i przedsiębiorców prowadzących działalność na tym terenie, co ma na celu, m.in. ograniczenie ryzyka roszczeń odszkodowawczych.

■ Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Rada przyjęła program opieki nad bezdomnymi zwierzętami na 2025 rok. Zakłada on zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt, opiekę nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie, znakowanie psów i kotów, adopcje oraz całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Na realizację programu przeznaczono 138 000 zł z budżetu gminy.

■ Wykaz kąpielisk na terenie Gminy Bieruń w 2025 roku oraz ustalenie sezonu kąpielowego

Uchwalono wykaz kąpielisk zorganizowanych na terenie gminy. W sezonie letnim 2025 r. Jak co roku funkcjonować będzie kąpielisko „Łysina” nad zbiornikiem wodnym Łysina.

Kąpielisko zlokalizowane jest na części działek w rejonie ul. Łysinowej w Bieruniu Starym, na długości 45 metrów linii brzegowej.

Sezon kąpielowy w 2025 roku potrwa od 28 czerwca do 31 sierpnia.

■ Zasady dotacji dla niepublicznych przedszkoli

Nowa uchwała dostosowuje lokalne przepisy do zmian w finansowaniu oświaty. Ustalono szczegółowe zasady udzielania, rozliczania i kontroli dotacji dla niepublicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego. Uwzględniono, m.in. nowe zasady finansowania dzieci z niepełnosprawnościami oraz z autyzmem.

■ Petycja w sprawie ulicy Łąkowej

Rada rozpatrzyła petycję mieszkańców dotyczącą zabezpieczenia środków

na dokumentację projektową i wykonanie ulicy Łąkowej. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po analizie wniosku, opinii Burmistrza oraz rozmowie z przedstawicielami mieszkańców, uznała petycję za bezzasadną. Powodem jest trwająca budowa drogi S1 oraz konieczność wykonania badań konstrukcji drogi przed dalszymi pracami. Rada przychyliła się do tej rekomendacji.

Zmiany w budżecie miasta i Wieloletniej Prognozie Finansowej

Rada Miejska przyjęła zmiany w budżecie miasta na 2025 rok oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2025-2029. Wśród najważniejszych decyzji znalazły się:

■ **Ulice Wita i Słoneczna** - zadania związane z opracowaniem dokumentacji projektowej dla przebudowy ul. Wita oraz budowy ul. Słonecznej zostały przeniesione do zadań wieloletnich. W obu przypadkach dokumentacja będzie tworzona w formule ZRID (zezwolenie na realizację inwestycji drogowej), która wymaga długiej i sformalizowanej procedury - średnio trwającej od 18 do 20 miesięcy. Zakończenie prac projektowych planowane jest na 2026 rok.

■ **Ulica Peryferyjna** - wydatki na realizację tego zadania, finansowane-

go z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, zostały skorygowane z uwagi na wartość podpisanej umowy z wykonawcą robót. Jednocześnie zwiększono wkład własny Gminy o 300 tys. zł z przeznaczeniem, m.in. na wykonanie drenażu wzdłuż likwidowanego rowu melioracyjnego. Ma to zapobiec możliwym podtopieniom i problemom z zalegającą wodą opadową, szczególnie, że teren ten charakteryzuje się wysokim poziomem wód gruntowych.

Rewitalizacja połączenia kolejowego do Tychów

Przewodniczący Rady przedstawił odpowiedź PKP PLK na stanowisko Rady w sprawie rewitalizacji linii kolejowej do Tychów.

Dobra wiadomość: spółka złożyła wniosek o dofinansowanie rewitalizacji linii kolejowych 140, 169 i 179 (Orzesze Jaśkowice - Tychy - Bieruń Stary) w ramach programu FENIKS 2021-2027.

Zła wiadomość: linia 885 i 138 przebiegająca przez kopalnię Piast, stacje Bieruń Nowy i Baranec, została ujęta jedynie na liście rezerwowej Krajowego Programu Kolejowego do 2030 r. (z perspektywą do 2032 roku).

Rozstrzygnięcia konkursu w ramach programu FENIKS spodziewane jest w połowie 2025 roku.

Plakaty z Bierunia już w sprzedaży!

Nowość: plakaty z bieruńskimi motywami są już dostępne w sklepie z gadżetami w urzędzie miejskim. Doskonale nadają się na prezent lub pamiątkę, a także jako dekoracja na ścianę do domu czy pracy dla każdego Bierunioka!

Plakaty przedstawiają charakterystyczne dla miasta miejsca i obiekty. Zostały zaprojektowane przez Oberiba studio z Tychów.

W planach jest rozszerzenie tej nowej graficznej kolekcji, m.in. o pocztówki i magnesy.

Podobne plakaty z symbolami miast i charakterystycznymi obiektami cieszą się na rynku dużym powodzeniem. Od dzisiaj miłośnicy Bierunia także mogą ozdobić nimi swoje wnętrza. Plakaty są dostępne w dwóch formatach: 30x40 cm (cena 10 zł) i 50x70 cm (cena 24,99 zł).

Przypominamy, że w kolekcji pamiątkowych bieruńskich gadżetów mamy też koszulki, czapki z daszkiem, dzwonki rowerowe, skakanki, kubki ceramiczne i termiczne, parasole i wiele innych.

BIERUŃ PAMIĘTA

Do końca kwietnia w budynku Starostwa Powiatowego w Bieruniu można obejrzeć wystawę upamiętniającą 80. rocznicę „Tragedii Górnośląskiej”.

Ekspozycja jest efektem współpracy Starostwa z Muzeum Miejskim w Bieruniu oraz osobami prywatnymi. Treść merytoryczna została oparta na dokumentach archiwalnych, relacjach świadków i opracowaniach historycznych. Wystawa przedstawia konkretne ludzkie historie, imienne listy poległych, zamordowanych i deportowanych. Badania nad „Tragedią Górnośląską” w powiecie bieruńsko-lędzińskim trwały kilka lat.

LGD Ziemia Pszczyńska

**Masz pomysł na biznes?
Chcesz rozwijać swoją firmę?
Skorzystaj z dofinansowania!**

Jesteś mieszkańcem gminy Bieruń? To doskonała okazja dla Ciebie! Jeśli marzysz o rozpoczęciu działalności gospodarczej lub chcesz rozwinąć już istniejący biznes, śledź stronę internetową Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska” (lgdziemiapszczyńska.pl), gdzie pojawiły się nabory wniosków o dofinansowanie.

**Na co można
uzyskać dofinansowanie?**

1. Podejmowanie działalności gospodarczej w ramach:
  - wsparcia zielonej i błękitnej gospodarki
  - usług społecznych
  - usług lokalnych.

Maksymalne dofinansowanie: **150 000 zł**
(do 65% kosztów kwalifikowanych).

2. Rozwijanie działalności gospodarczej w ramach:
  - wsparcia zielonej i błękitnej gospodarki
  - usług społecznych
  - usług lokalnych.

Maksymalne dofinansowanie: **300 000 zł**
(do 65% kosztów kwalifikowanych).

Szczegóły:

**Stowarzyszenie LGD
„Ziemia Pszczyńska”**

ul. 3 maja 11, 43-200 Pszczyzna

tel. 32 210 02 12

biuro@lgdziemiapszczyńska.pl

**Nie przegap okazji na wsparcie
dla Twojego biznesu!**

7
CZERWCA
 2025
 GODZ. 16:30

**7 EDYCJA CHARYTATYWNEGO
BIEGU
CHWALISZA**

#BiegChwalisza
 @BiegChwalisza
 biegchwalisza@gmail.com

>>> **POMOGOMY, BO LOTOMY DLA NIKOLI** <<<

WIĘCEJ INFORMACJI ORAZ ZAPISY NA WWW.SCIERNIE.BIERUN.PL

start/meta
 Przedszkole nr 1 - filia Ściernie,
 ul. Kamienna 17, 43-155 Bieruń

dystans 5 km
 bieg/nordic walking

opłata startowa 40 zł
 w całości zostanie przekazana
 na cel charytatywny

Godz. 15:50 dla dzieci BIEG CHWALISZKA na 100, 200, 300 metrów, BRAK OPŁAT - zapisy na stronie www.sciernie.bierun.pl
ZAPRASZAMY RÓWNIEŻ NA FESTYN RODZINNY Z MNÓSTWEM ATRAKCJI DLA DZIECI I DOROSŁYCH

ORGANIZATORZY

PATRONAT MEDIALNY

Rok 2025 jest rokiem trzech stuleci w Bieruniu! Swoje jubileusze obchodzą:
Klub Sportowy UNIA Bieruń Stary, jednostka **OSP Bieruń Nowy** oraz **Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa**.
Wszystkie te podmioty swoją działalność rozpoczęły 1925 roku.

Zarys dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej BIERUŃ NOWY

Uroczystości przy remizie OSP Bieruń Nowy - kronika strażacka.

Pierwszą remizą była szopa dobudowana do budynku przy obecnej ulicy Wawelskiej 45, w którym na parterze mieścił się Urząd Gminy i Urząd Okręgowy. Oprócz sprzętu i sikawki był tam przechowywany karawan pogrzebowy. W 1933 r. Rada Gminy Bierunia Nowego nieodpłatnie przydzieliła teren pod budowę remizy przy obecnej ul. Remizowej 19. Otwarcie nowej remizy nastąpiło 22.07.1934 r.

W lutym 1935 r. powstał przy OSP oddział żeński tzw. Drużyna Samarytańska.

W marcu 1935 r. strażacy brali udział w gaszeniu masowego pożaru w dzielnicy Bierunia Nowego - Zabrzegu. Wówczas mieszkańcy mogli docenić, co znaczy dobrze zorganizowana, wyszkolona i wyposażona Ochotnicza Straż Pożarna. W tamtych czasach OSP Bieruń Nowy brała też udział w gaszeniu dużych pożarów: w fabryce papy dachowej Koszycy i Lieber w Bieruniu Nowym oraz Nasycalni Podkładów Kolejowych w Chelmie Wielkim (obecnie Śląskim). W czasie okupacji hitlerowskiej w latach 1939-1945 OSP kierowana była jednoosobowo przez komendanta (Brandmeistra) i podlegała policji. Ze względu na brak mężczyzn (którzy zostali powołani do wojska) utworzono z młodzieży powyżej 14 lat przymusową OSP. W owym czasie jednostka została wyposażona w motopompę M-800, drabinę wysuwaną dwuprzęsłową, węże, hełmy oraz metalową przyczepkę na kołach pneumatycznych do

przewożenia motopompy i sprzętu. Przyczepa dopinana była do sikawki czterośladowej ciągniętej przez konie, ale zdarzało się też, że sama przyczepa była ciągnięta przez strażaków.

W czasie działań wojennych, w styczniu 1945 roku budynek remizy uległ częściowemu zniszczeniu, a sprzęt został wywieziony i rozkradziony.

26.04.1945 r. powołano OSP na nowo do życia. Budynek wyremontowano, a sprzęt skompletowano. Motopompę i wózek na sprzęt naprawiono z części zakupionych z demobilu. W 1947 roku ponownie utworzono przy OSP drużynę żeńską oraz orkiestrę dętą. W październiku 1949 zakupiono na przetargu samochód ciężarowy „FORD-GAZ A-A”, któ-

Według oficjalnych zapisów Ochotnicza Straż Pożarna Bieruń Nowy powstała w 1925 roku, ale z przekazów ustnych można przypuszczać, że już przed tą datą w majątku Solec-Porąbek działało pogotowie przeciwpożarowe. Pierwszą sikawkę i hełmy skórzane strażacy otrzymali z majątku Solec-Porąbek, a cały ówczesny sprzęt przechowywany był pod mostem na Wiśle.

ry po niezbędnym remoncie i zakupieniu ogumienia służył do 1956 roku jako samochód bojowy. W latach czterdziestych i pięćdziesiątych OSP organizowała zabawy, festyny oraz przedstawienia teatralne, a uzyskane fundusze posłużyły na zakup mundurów, samochodu oraz instrumentów dla orkiestry.

W latach sześćdziesiątych budynek remizy został wyremontowany na koszt gminy.

Dobudowano jedno piętro wspinalni, zabudowano syrenę elektryczną na dachu, a strażacy zostali jednolicie umundurowani w mundury wyjściowe i bojowe.

W remizie zainstalowano telefon o numerze 88, a dzięki staraniom prezesa Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska pana Janusza Żmudy i ówczesnego naczelnika OSP druha Czesława Wieczorka, remiza (a w dalszej kolejności cała gmina) otrzymała połączenie całodobowe. W centrum gminy przy ul. Wawelskiej został wybudowany podziemny zbiornik wody do celów pożar-

Z kroniki strażackiej OSP Bieruń Nowy.

nicznych o pojemności 35 m³, a w dalszej kolejności wodociągi z hydrantami co bardzo poprawiło zaopatrzenie wodne i sprawność OSP. W 1972 roku gmina Bieruń Nowy przestaje istnieć, a w 1975 roku, w ramach reformy administracyjnej kraju, miejscowość zostaje włączona w obszar wielkiego miasta Tychy. W latach 1984/86 wybudowano nowe garaże oraz wyremontowano pozostałą część budynku remizy, którą wyposażono w instalację sanitarną oraz centralne ogrzewanie. Jesienią 1987 r. rozpoczęto budowę świetlicy - osobnego parterowego budynku.

Prace te były finansowane przez Urząd Miasta Tychy oraz z czynów społecznych członków OSP i społeczeństwa Bierunia Nowego. Budowa została szczęśliwie zakończona po usamodzielnieniu się Gminy Bieruń, przy finansowym wsparciu Urzędu Miejskiego w Bieruniu. Oficjalne otwarcie świetlicy środowiskowej nastąpiło we wrześniu 1992 r. - w nowej sali odbyła się wówczas uroczysta sesja Rady Miejskiej. Miasto Bieruń ufundowało też sztandar dla OSP Bieruń Nowy. Rok 1992 był bardzo pracowity dla strażaków OSP Bieruń Nowy. Od wiosny do jesieni prawie każdego dnia byli wzywani do akcji gaśniczych (pożary lasów, łąk), bra-

li też udział w akcjach gaśniczych w Olkuszu czy Kuźni Raciborskiej. Tego samego roku gmina doposażyła jednostkę w nowy sprzęt. W 1993 roku gmina zakupiła też nowoczesny samochód bojowy GCBA 5/32 JELCZ 010.

W lipcu 1997 r. Bieruń nawiedziła wielka powódź.

Przerwany został wał przeciwpowodziowy na rzece Przemszy w Czarnuchowicach. Strażacy OSP Bieruń Nowy, wraz z kolegami z innych jednostek, byli w akcji przez ponad tydzień.

Z dniem 04.09.2001 roku decyzją Komendanta Głównego PSP jednostka OSP Bieruń Nowy została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Dzięki zaangażowaniu Zarządu oraz wsparciu Gminy sukcesywnie wzbogacało się wyposażenie sprzętowe strażaków. We wrześniu 2005 roku z inicjatywy stowarzyszenia „Porąbek” Ochotnicza Straż Pożarna Bieruń Nowy została wyróżniona tytułem „Zasłużony dla miasta Bierunia”. W roku 2008 jednostka uzyskała status Organizacji Pożytku Publicznego co pozwoliło na uzyskanie dodatkowych funduszy z 1% podatku PIT. 8 maja 2009 roku OSP Bieruń Nowy została zadyspo-

Komitet budowy OSP Bieruń Nowy (od prawej Marcin Przewoźnik - naczelnik OSP, Franciszek Janik - prezes OSP, Emil Wieczorek - naczelnik Urzędu Okręgowego).

11 listopada 2024 r. Miejskie obchody Święta Niepodległości.

nowana do pożaru w wytwórni farb i lakierów w Imielinie - w tym czasie był to jeden z większych pożarów w województwie śląskim.

Rok 2010 to kolejna wielka powódź w Bieruniu.

17 maja, po obfitych opadach deszczu strażacy zostali zadysponowani do punktu przeciwpowodziowego w celu zabezpieczenia zagrożonych gospodarstw i posesji. Jednak sytuacja z minuty na minutę się zmieniała, przyrost wody w lokalnych ciekach i rzekach wzrastał i zaczął zagrażać mieszkańcom. Dwa zastępy OSP Bieruń Nowy zostały skierowane do Chełmu Małego w celu ewakuacji mieszkańców zagrożonych zalaniem przez potok Imielanka oraz rzekę Przemszę.

W trakcie działań w Chełmie Małym zastęp, który pracował na punkcie przeciwpowodziowym, otrzymał informację o przerwaniu wału na rzece Gostynce w dzielnicy Kopań. W wyniku tzw. cofki,

Działania w ramach kompanii odwodowej.

wody z Wisły i Gostynki zaczęły zalewać dzielnice Kopań, Bijasowice i Bieruń Nowy. Cały skład osobowy jednostki został skierowany do ewakuacji ludzi, zwierząt i dobytku. Najgroźniejsza sytuacja była w Bijasowicach oraz na Łęgu, gdzie poziom wody sięgał 6-8 m.

W godzinach popołudniowych woda zaczęła przelewać się obok restauracji Degolówka na wschodnią stronę ul. Warszawskiej, zalewając zabudowania w tym rejonie. Zaczęła się też przelewać pod

wiaduktem kolejowym na drugą stronę nasypu kolejowego, zalewając częściowo ul. Bohaterów Westerplatte i Skowronków. W związku z zaistniałą sytuacją ul. Warszawska (DK44) została zamknięta. W akcję ratowniczą były zaangażowane wszystkie jednostki OSP z Bierunia,

Działania w ramach kompanii odwodowej.

zastępy z KM PSP Tychy, zastępy z województwa śląskiego oraz spoza naszego województwa, a także strażacy z Republiki Czeskiej z dwoma zestawami pompowymi dużej wydajności. Po dwóch

dniach działań (20 maja) podjęto decyzję o przekopaniu wału obok „Degolówki”, aby umożliwić swobodny spływ wody z zalanych terenów do Wisły (poziom wody w rzece był już niższy niż na terenach zalanych).

Po ustąpieniu wody strażacy byli zaangażowani w usuwanie skutków powodzi; wypompowywanie wody z piwnic oraz zagłębien terenu, pomoc przy wynoszeniu z zalanych pomieszczeń mebli oraz sprzętu. Działania związane z powo-

dzią i usuwaniem jej skutków jednostka OSP Bieruń Nowy zakończyła 18 czerwca 2010 roku, czyli po ponad miesięcznej akcji.

W 2012 roku rozpoczęła się rozbudowa remizy strażackiej, dzięki środkom pozyskanym z Gminy Bieruń oraz funduszom Unii Europejskiej.

20 stycznia 2014 roku nastąpiło uroczyste oddanie budynku remizy po rozbudowie. Liczba boksów garażowych zwiększyła się z dwóch do czterech, w tym o jeden przelotowy. Wybudowano nowe szatnie wraz z całym zapleczem socjalnym, prysznice, ubikacje, aneks kuchenny. Powstała też sala nad garażami. 25 października do jednostki dotarł nowy ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu Scania P440 XT, z zabudową kompozytowo aluminiową,

demicznego, a od 6 marca - stan epidemii. Po wprowadzeniu tzw. lockdownu druhowie OSP Bieruń Nowy podejmowali działania związane z pomocą oso-

cy, przygotowują się do turniejów wiedzy pożarniczej oraz zawodów sportowo-pożarniczych. Młodzież angażuje się też w akcje charytatywne, jak „Dzień Dobra”

Działania w ramach kompanii odwodowej.

bom zakażonym, transportem do punktów szczepień oraz rozpowszechnianiem informacji związanych z zasadami bezpieczeństwa.

24 lutego 2022 roku doszło do inwazji Rosji na Ukrainę.

Ruszyła lawina pomocy zarówno dla tych, którzy uciekli przed wojną jak i dla tych którzy tam zostali. Strażacy również włączyli się w niesienie pomocy. Już 27 lutego w odpowiedzi na apel Komendanta Głównego PSP, druhowie z OSP Bieruń Nowy przekazali dla strażaków z Ukrainy sprzęt: mundury, buty, rękawice, prądownice, węże i inne. Druhowie brali też czynny udział w załadunku i transporcie darów dla potrzebujących pomocy mieszkańców Ukrainy.

11 listopada 2022 r. w ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości do użytku oddany został nowy maszt flagowy przed remizą OSP Bieruń Nowy, pozyskany w ramach projektu „Pod Białą-Czerwoną”. Przy OSP Bieruń Nowy działa Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza. Należy do niej młodzież w wieku od 12 do roku życia. Swoją pasję do straży pożarnej rozwijają poprzez udział w zbiorach szkoleniowych, które odbywają się w każdą sobotę. Zapoznają się z podstawami pożarnictwa, poznają sprzęt, uczą się zasad pierwszej pomo-

czy „Szlachetna Paczka”. W 2023 r. druh Marcin Łętocha z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej OSP Bieruń Nowy zajął pierwsze miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej.

Z początkiem września 2024 r. doszło do silnych i intensywnych opadów deszczu na terenie południowej Polski. W dniach 14 i 15 września jednostka podjęła wiele interwencji związanych z usuwaniem zagrożeń wynikających z opadów. Na terenie jednostki OSP Bieruń Nowy został też zorganizowany punkt pomocy dla mieszkańców powiatu kłodzkiego, szczególnie mocno dotkniętego powodzią.

Od 1945 roku do 31.12.2024 roku OSP Bieruń Nowy brała udział w 4494 akcjach gaśniczych, ratowniczych, przeciwpowodziowych i innych na swoim terenie działania oraz w ramach kompanii odwodowej.

Obecnie OSP Bieruń Nowy jest w posiadaniu 5 pojazdów:

- ciężki samochód ratowniczo gaśniczy GCBA 5/32 - Scania P440XT,
- średni samochód ratowniczo gaśniczy GBART 2,5/16 - MAN TGM12.290
- lekki samochód ratowniczo gaśniczy GLB 0,3 - WW Crafter 35/4x4
- lekki samochód ratowniczo rozpoznawczy SLRR - Toyota Hilux
- pojazd ratowniczo rozpoznawczy Quad - TGB Blade 1000

Drużyna młodzieżowa OSP Bieruń Nowy.

Rok 2020 okazał się dla wszystkich wielkim wyzwaniem za sprawą pandemii.

Od 14 marca na terenie całego kraju zaczął obowiązywać stan zagrożenia epi-

TRAGEDIA

„Rodnia” przyłącza się do obchodów 80-lecia Tragedii Górnośląskiej. Publikujemy kolejny, unikatowy materiał autorstwa historyka Piotra Knapczyka z Muzeum Miejskiego w Bieruniu. Tekst jest bardzo obszerny, ale ze względu na jego merytoryczną wartość, nie skracamy artykułu, lecz dzielimy na dwie części. Dokończenie w majowym wydaniu gazety.

Ofiary działań wojennych oraz aresztowań, deportacji i pracy przymusowej w ZSRR z gmin dzisiejszego powiatu bieruńsko-lędzińskiego

Wstęp

W 2025 r. mija dokładnie 80 lat od tragicznych wydarzeń do jakich doszło w 1945 r. Wtedy to mieszkańcy miejscowości stanowiących dziś powiat bieruńsko-lędziński spotkali się z nieznanym dotąd okrucieństwem. Wkroczenie Armii Czerwonej na te tereny pociągnęło za sobą ofiary wśród lokalnych mieszkańców. Wiele osób zginęło przypadkowo, bezpośrednio w trakcie walk, a także po ich ustaniu na skutek eksplozji pozostawionych min i niewybuchów (tę grupę stanowią głównie dzieci). Ponadto częste były przypadki morderstw cywilów dokonywane przez czerwonoarmistów. W kolejnych tygodniach po zdobyciu tego terenu przez radzieckich żołdatów rozpoczęły się masowe łapanki i aresztowania. Władze Związku Radzieckiego potraktowały Górnoślązaków jako część należnych im reparacji wojennych. Mieszkańców Górnego Śląska aresztowano i umieszczano w obozach oraz zmuszano do niewolniczej pracy na rzecz radzieckiej gospodarki. Rozpaczliwe warunki sanitarne, brak odpowiedniej opieki medycznej, głód i niedożywienie oraz praca ponad siły spowodowały, że wielu Górnoślązaków nie powróciło już do swych domów. Ci, którym to się udało, wracali wycieńczeni, ze zrujnowanym zdrowiem. W okresie historiografii PRL powyżej opisane wydarzenia określane były mianem „wyzwolenia”, a kwestia pobytu Ślązaków w łagrach była tematem tabu. Dziś powiedzieć możemy jasno, że z prawdziwym wyzwoleniem nie miało to wiele wspólnego, a powyższe wydarzenia opisujemy innym wyrażeniem - „Tragedia Górnośląska” i nazwa ta w pełni oddaje ich charakter. Celem niniejszego artykułu jest upamiętnienie ofiar „Tragedii Górnośląskiej” z miejscowości wchodzących dziś w skład powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Przygotowania do obrony

W 1944 r. miejscowa ludność zdawała sobie sprawę z nieuniknionej klęski III Rzeszy. Mimo starań goebbelsowskiej propagandy rozpowszechniały się już wieści o coraz to liczniejszych klęskach Wehrmachtu i postępach Armii Czerwonej. Silny efekt psychologiczny wywoływały również alianckie bombardowania sąsiedniego Oświęcimia. Przygotowania do ewakuacji tego terenu niemieckie władze rozpoczęły już latem. Opracowany został plan, który zakładał natychmiastowe opuszczenie tego terenu przez urzędników po podaniu przez gauleitera (naczelnika okręgu NSDAP, od 1941 roku gauleiterem i nadprezydentem prowincji Górny Śląsk był Fritz Bracht) hasła „Goldfisch”. We wrześniu zastępca Brachta Rudolf Metzner wydał kreisleiterom (szefom NSDAP w powiatach) polecenie stworzenie list osób zdolnych do noszenia broni i na ich podstawie rozpoczęcia poboru do Volkssturmu. Kreisleiterem na powiat pszczyński (Kreis Pless), w którego granicach leżały miejscowości tworzące dziś Bieruń był w tamtym czasie Paul Makosch. Poszczególne oddziały Volkssturmu podlegały również kreisleiterom. Centralne dowodzenie tymi oddziałami spoczywało w każdej prowincji na barkach Komisarza Obrony Rzeszy, którym na mocy rozporządzenia o Komisarzach Obrony Rzeszy i standaryzacji administracji gospodarczej z 16 listopada 1942 r. stawał się gauleiter. Ze względu na chorobę Fritza Brachta dowodzenie Volkssturmem na terenie prowincji Górny Śląsk przejęli SS - Oberfuhrer Otto Muller-Haccius oraz Walter Springorum. Z upływem czasu następowała intensyfikacja działań przy budowie fortyfikacji obronnych. Do pracy stawiać się musieli mieszkańcy z własnymi łopatami bądź kilofami. Lud-

ność podchodziła zarówno do pracy przy umocnieniach, jak i służby w Volkssturmie w sposób jednoznacznie negatywny. Zauważały to także niemieckie władze, w tym burmistrz i Orstgruppenleiter w Bieruniu Starym Willi Gruning. Mimo to prace postępowały - budowano głównie lekkie fortyfikacje ziemne. Na wschodniej granicy dzisiejszego powiatu bieruńsko-lędzińskiego została oparta pozycja B2 (B2 - Stellung) z niewielkimi schronami obserwacyjnymi. Na budowę bardziej zaawansowanych umocnień nie było już sił ani środków, a przede wszystkim czasu.

Sytuacja przed nadejściem Armii Czerwonej

12 stycznia 1945 r. rozpoczęła się operacja wiślańsko-odrzańska, w wyniku której Armia Czerwona w czasie niespełna dwóch tygodni dotarła nad Wisłę i Przemszę. W godzinach porannych 25 stycznia podano hasło do ewakuacji. W pośpiechu swoje miejscowości opuszczali głównie przedstawiciele niemieckich władz i nazistowscy działacze. Oprócz nich uciekali także mieszkańcy przerażeni doniesieniami o brutalnych zbrodniach dokonywanych przez czerwonoarmistów. Jeszcze tego samego dnia wieczorem pierwsze jednostki radzieckie dotarły na linię Przemszy. Tereny dzisiejszego Bierunia leżały w rejonie działania I Frontu Białoruskiego, dowodzonego przez marszałka Iwana Koniewa. Na linii Przemszy oddziały niemieckie toczyły walki opóźniające.

Zajęcie poszczególnych gmin przez Armię Czerwoną

Do pierwszych bezpośrednich starć doszło 26 stycznia - Rosjanie rozpoczęli natarcia na Imielin, Chełm Śląski i Nowy Bieruń. W Imielinie wojska radzieckie rozpoczęły natarcie od strony Jelenia. Udało się im przekroczyć Przemszę i wkroczyć na Jazd po stosunkowo niewielkich starciach. Silny punkt oporu znajdował się natomiast na Golców-

ce. Niemcy rozmieścili tam swoje siły w sposób bardzo przemyślany, piechota została wsparta sześcioma armatami. Walki o Golcówkę trwały dwa dni, a po jej zdobyciu 27 stycznia Rosjanie zajęli miejscowość. Dokładne straty nie są znane - wiadomo, że na terenie Imielina pochowanych było 319 żołnierzy Armii Czerwonej w 12 zbiorowych mogiłach. W Chełmie Śląskim walki również

narażeni byli przez trzy dni walk na wzajemny niemiecko - rosyjski ostrzał. Poległo około 120 żołnierzy Wehrmachtu (w tym 43 jeńców zastrzelonych przez Rosjan po poddaniu się) i około 130 żołnierzy Armii Czerwonej. Pierwszego dnia walk w Nowym Bieruniu Niemcy powstrzymali rosyjskie natarcie. 27 stycznia żołnierzom Armii Czerwonej udało się przełamać niemiecki opór i dotarli

rozpoczęły się nad Przemszą. Niemieckie umocnienia wybudowane wzdłuż tej rzeki nie spełniły swojej roli. Tutaj również Rosjanom udało się stosunkowo szybko przekroczyć rzekę. Niemcy stawili jednak silny opór wykorzystując nasyp linii kolejowej. Pozwoliło to im bronić się aż trzy dni - do 28 stycznia. Starcia pozostawiły po sobie wiele zniszczeń - linia kolejowa była położona w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań, niespełna kilkaset metrów od centrum miejscowości. Z tego powodu mieszkańcy i ich domostwa

w okolicy skrzyżowania dzisiejszych ulic Warszawskiej i Wawelskiej. W tym punkcie walki stały się bardzo zacięte, doszło nawet do walki bezpośredniej (na bagnety). Pod osłoną nocy niemieccy żołnierze wycofali się. Poległo około 80 żołnierzy niemieckich i około 150 radzieckich. 28 stycznia nad ranem Niemcy zaczęli wycofywać się z Łędzin, a miejscowość znalazła się w rękach radzieckich. Tego samego dnia Rosjanie natarli na Bieruń Stary. Udało im się obejść niemieckie umocnienia przygotowane na Grobli. Niemcy zna-

1945 ROKU

leżli się w rozpaczliwej sytuacji, walczyli często do ostatniego naboju. Niektórzy próbowali ratować się ucieczką na Chełmeczek, gdzie bronili się jeszcze ich kole-dzy. Jednak pokonanie zaśnieżonych pól pod rosyjskim ostrzałem dla wielu skończyło się śmiercią. Do godziny 14.00 czerwonoarmiści zdobyli miasto. Około godziny 14.30 pozostali przy życiu żołnierze niemieccy wycofali się w stronę Świerczyńca. Straty niemieckie były ogromne: poległo przynajmniej 176 żołnierzy. Armia Czerwona straciła od 54 do 81 żołnierzy. Tymczasem walki trwały nadal w południowych miejscowościach powiatu. Również 28 stycznia Armia Czerwona

Czerwonej jak i cywilów, którzy zginęli przypadkowo w działaniach zbrojnych. Wśród wymienionych znajdują się także osoby (zwykle dzieci), które poniosły śmierć po zakończeniu działań zbrojnych na skutek eksplozji pozostałych po starciach min, granatów i pocisków oraz ofiary zabaw bronią.

■ Na terenie Bierunia zginęli:

- **BIELAS JAN** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **BIOLIK FRANCISZEK** (wypadek - nieuważne obchodzenie się z granatem),

na zajęła do południa Jedlinę i do wieczora Bojszowy, a 29 stycznia Międzyrzecze. Tym samym w rękach rosyjskich znalazły się wszystkie miejscowości dzisiejszego powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Cywilne ofiary działań wojennych i zbrodni radzieckich ze stycznia 1945 roku

Listy ofiar zawierają nazwiska osób zamordowanych przez żołnierzy Armii

- **BOGACZ ROBERT** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **CHROSTEK JÓZEF** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **CZULAK JÓZEF** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **GONSZCZ MAKSYMILIAN** (dziecko, zginął w eksplozji niewypału),
- **GÓRALCZYK JÓZEF** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **HACHUŁOWA MARIA** (zastrzelona przez żołnierzy Armii Czerwonej),

- **HERMYT LUDWIK** (dziecko, zginął w eksplozji niewypału),
- **HYBIORZ** lub **CHYBIORZ JÓZEF** (zginął w trakcie walk),
- **HYCZ ROZALIA** (zastrzelona przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **JAGODA REINHOLD** (dziecko, zabity przez minę),
- **JAROMIN MARIA** (zginęła w trakcie walk),
- **JEŻ** lub **JESZ JAN** (zginął w trakcie walk, postrzelony przez żołnierza Armii Czerwonej),
- **JĘCZMYK STANISŁAW** (dziecko, zginął w eksplozji miny),
- **KASPROWSKA MAŁGORZATA** (trafiona pociskiem artyleryjskim),
- **KLIMZA ZYGMUNT** (dziecko, przejechany przez pojazd wojskowy),
- **KNASZEWICZ CZESŁAW** (dziecko, zginął w eksplozji miny),
- **KRUK AGNIESZKA** (zastrzelona przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **KRZOSKA HERBERT** i **ANNA** (zginęli w trakcie walk),
- **KUCZ TOMASZ** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **MAGIERA PIOTR** (ranny w trakcie walk, zm. w szpitalu w Rajsku z powodu odniesionych obrażeń),
- **MATEJA PIOTR** (zginął w trakcie walk),
- **OCHMAN WŁADYSŁAW** (dziecko, ranny w eksplozji niewypału, zm. w szpitalu w Oświęcimiu z powodu odniesionych obrażeń),
- **PASTUSZKA JAKUB** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **PLEWNIOK PIOTR** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **PRZYLUCKI JÓZEF** (spalił się w domu trafionym przez pocisk),
- **SĘCZEK PAWEŁ** (Syncek) (dziecko, zabity przez minę),
- **SIMONOWA ŁUCJA z DZIECKIEM** (wybuch bomby lotniczej),
- **SOJKA HELENA** (dziecko, zabita przez granat),
- **URBAŃCZYK LUDWIK** (trafiony pociskiem artyleryjskim),
- **WALICZEK JÓZEF** (zginął na skutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią),
- **WALUS AUGUSTYN** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **NN kobieta**,
- **NN mężczyzna**.

Ponadto w Bieruniu Nowym 28 stycznia zamordowani zostali **Henryk** i **Ma-**

PROŚBA DO CZYTELNIKÓW

Badania nad „Tragedią Górnośląską” trwają nadal. Prosimy wszystkie osoby posiadające jakiegokolwiek informacje o ofiarach działań wojennych ze stycznia 1945 roku, przebiegu walk lub ofiarach aresztowań i deportacji do ZRSS o przekazywanie informacji Muzeum. Kontakt pod numerem telefonu: 32 783 46 92, bądź mailowo: zbior@muzeum.bierun.pl. Będziemy wdzięczni za każdą informację.

ria Deriks, brak informacji o okolicznościach i sprawcach tej zbrodni. Dostępne źródła nie pozwalają stwierdzić czy zabójstwo małżeństwa Deriksów miało związek z działaniami wojennymi i wkroczeniem Armii Czerwonej.

■ W Bojszowach:

- **CZARNYNOGA PAWEŁ** (zginął w trakcie walk),
- **STULKA ŁUCJA** (omyłkowo zastrzelona przez żołnierza Armii Czerwonej),
- **MASNY JÓZEF** (dziecko, zginął w eksplozji granatu),
- **SATERNUS ALOJZY** (dziecko, zginął w eksplozji granatu),
- **Kasperczyk Roman** (dziecko, zginął w eksplozji granatu),
- **Ryszka Bronisława** (zginęła w trakcie pracy w lesie w eksplozji zakopanej bomby).

■ W Chełmie Śląskim:

- **BRYJOK PAWEŁ** (prawdopodobnie zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **FAFLOK JÓZEF** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **GEMBALA JAN** (zginął w trakcie walk),
- **ISKRZYCKA WANDA** (ranna w trakcie walk, zmarła po kilku dniach),
- **JOCHEMCZYK JAN** (dziecko, zginął w eksplozji granatu),
- **JUCHA ALOJZY** (zginął podczas rozkręcania granatu),
- **KRASKA JÓZEF** (zginął w trakcie walk),
- **LUKASEK ANTONI** (zginął w trakcie walk),
- **ŁUKASIK FRANCISZEK** (dziecko, zginął w eksplozji granatu),
- **KOMOROWSKI CZESŁAW** (dziecko),
- **MARSZAŁEK SZCZEPAN** (dziecko, zginął podczas rozkręcania granatu),

- **MATLAK ANTONI** (dziecko, zginął podczas rozkręcania granatu),
- **NAWROCKI JÓZEF** (zginął podczas walk),
- **PORCZYK BOLESŁAW** (dziecko, zginął podczas rozkręcania granatu),
- **STOLORZ PAWEŁ** (dziecko, zginął podczas rozkręcania granatu),
- **ŚCIERSKI HENRYK** (zginął podczas rozkręcania granatu),
- **ŚWIERKOT GENOWEFA** (dziecko, zginęła w trakcie walk).

■ W Imielinie:

- **MALCHAREK JAN** (ugodzony odłamkiem granatu),
- **ORZEŁ FRANCISZKA** (zastrzelona przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **WYCIŚŁOK HELENA** (zastrzelona przez żołnierzy Armii Czerwonej).

■ W Lędzinach:

- **DANEK WIKTORIA** (trafiona przez pocisk),
- **FICEK PAWEŁ** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **GACEK HENRYK** (dziecko, zginął podczas zabawy granatem),
- **GRZESIOK ANTONI** (dziecko, zginął podczas zabawy granatem),
- **KARKOSZKA ALEKSANDER** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **KARKOSZKA FRANCISZEK** (zastrzelony po zakończeniu działań wojennych przez nieznanych sprawców),
- **KOBIELA JADWIGA** (zastrzelona przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **ks. KONTNY PAWEŁ** (skatowany i zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej po tym, jak próbował powstrzymać czerwonoarmistów przed gwałtem),
- **PYPŁACZ PAWEŁ** (zastrzelony przez żołnierzy Armii Czerwonej),
- **STOLECKI JÓZEF** (dziecko, zginął podczas zabawy granatnikiem przeciwpancernym).

Kabaret Moralnego Niepokoju przyjedzie do naszego miasta!

Kabaret Moralnego Niepokoju w programie „100 procent” w Bieruniu. Jak mówił **Forrest Gump**: „Program Kabaretu Moralnego Niepokoju jest jak pudełko czekoladek: nigdy nie wiadomo, na co się trafi, ale wiadomo, że będzie super”.

Cieślak, Zbieć, Borkowski i Podobas zapraszają na wieczór pełen niespodzianek, wypełniony w stu procentach komedią! W najnowszym programie pt. „100 procent” usłyszymy historie pełne emocji. Od życiowych, konkretnych ujęć, po te bardziej abstrakcyjne i zmysłowe. Kabaret zaprezentuje błyskotliwe skecze Roberta Gór-

skiego, które tną jak brzytwa i tulą jak ciepły koc!

Nowe skecze pomogą Ci zapomnieć o kłopotach dnia codziennego i przypomnieć sobie, co w życiu miłe. „100 procent” Kabaretu Moralnego Niepokoju to czas pełen humoru i inteligentnych żartów, który na długo pozostanie w pamięci. Przekonaj się, co kryje magiczne pudełko czekoladek!

11 maja 2025 r., godz. 19:30, DK „Gama”, ul. Chemików 39a.

Bilety do nabycia: w KT „Jutrzenka”, na stronie biletyyna.pl oraz kupbilecik.pl

Uwaga! Na wydarzenie nie obowiązuje Bieruńska Karta Mieszkańca Bierunia! (BOK)

Eko-historie, miłosne przeboje i baby, kere poradziły... czyli **Bieruńskie Dni Teatru 2025!**

Wsobotę, 22 marca, rozpoczęliśmy pełne emocji świętowanie corocznych, wyczekiwanych Bieruńskich Dni Teatru. Dzięki propozycjom spektakli przygotowanym przez Bieruński Ośrodek Kultury, widzowie mogli zanurzyć się w niezwykle świat teatru - pełen barwnych postaci, chwytających za serce historii i prawdziwej, scenicznej magii.

W programie znalazło się coś dla każdego - od najmłodszych fanów bajek po dojrzałych miłośników ambitnego monodramu i śląskiego humoru z pazurem. Trzy zupełnie różne spektakle, ale jedno je łączyło - wszystkie dostarczyły widzom prawdziwych, niezapomnianych emocji.

Na straganie, ale z rozmachem!

Dzieci miały prawdziwą ucztę dla zmysłów dzięki spektaklowi „Granie na Straganie” w wykonaniu energetycznego Teatru Kultureska. Kolorowe postacie - Cytryna, Poziomka i Brokuł - błyskawicznie podbiły serca małych widzów. Było śmiesznie, było radośnie, a momentami nawet wzruszająco! Muzyka na żywo i klimatyczna gra świateł sprawiły, że spektakl wciągał od pierwszej do ostatniej minuty.

Sala wypełniona, dzieciaki rozbawione, chłonące każdy moment. A po wszystkim - owacje na stojąco! Bo teatr to przecież nie tylko rozrywka - to spotkanie z żywym człowiekiem, z aktorem, który daje z siebie

wszystko. To świat, który zaprasza do zabawy, rozwija wyobraźnię i zostaje w głowie na długo.

Miłość, śmiech i wzruszenia - czyli monodram, który porusza do łez

30 marca na naszej scenie pojawiła się prawdziwa teatralna petarda - Teatr Korez i **Barbara Lubos** w niezwykle monodramie „Kocham Cię, proszę pana”. To był wieczór pełen emocji - od szczerzego śmiechu, po wzruszenie, które ścisnęło gardło.

Barbara Lubos z niesamowitą lekkością i autentycznością wcieliła się w bohaterkę, której losy są tak bliskie każdemu z nas. Miłość, samotność, tęsknota, pragnienie bliskości - wszystko to wybrzmiało w sposób tak prawdziwy, że publiczność musiała reagować zarówno śmiechem, jak i wzruszeniem. Wspaniała scenografia, świetnie dobrana muzyka i światło stworzyły atmosferę, której nie da się zapomnieć. Ten spektakl nie tylko bawił

- on poruszał serca i zostawiał ślad na długo po wyjściu z sali.

„Baby kere poradom” - śląska siła kobiet na scenie

Finał był mocny! 13 kwietnia znów zapelniliśmy salę po brzegi, bo na scenę wkroczyły... „Baby kere poradom” - czyli kobieca odsłona Teatru dla Dorosłych. I jak zwykle - było mocno, było szczerze, i było przeżabawnie!

Bożena Tomala, Dagmara Kupczyk, Monika Bulanda oraz **Magdalena Górkiewicz** pokazały, że siła kobiet nie zna granic. W ich opowieści o czterech pokoleniach śląskich kobiet znalazło się wszystko - śmiech, łzy, wspomnienia i tajemnice. Spektakl reżyserowany przez **Joannę Lorenc** był piękną, słodko-gorzką podróżą przez codzienność i emocje, które zna każda z nas.

Publiczność żywo reagowała - raz słysząc było salwy śmiechu, raz pełną skupienia ciszę. To był wieczór, który zostanie z nami na długo. (BOK)

MAŁY OKR 2025 po raz kolejny w Bieruniu!

Już po raz piąty Bieruński Ośrodek Kultury zorganizował eliminacje regionalne konkursu recytatorskiego dla szkół podstawowych „Mały OKR 2025”, które w tym roku odbyły się w KT „Jutrzenka” 19 marca. Organizatorem konkursu jest Instytut Korfantego w Katowicach.

W tym roku ze względu na dużą liczbę uczestników, których w 6 kategoriach by-

ło aż 79, jury stanęło przed trudnym wyborem, aby wyłonić zwycięzców oraz osoby nagrodzone awansem do etapu regionalnego. W skład jury wchodziła - przewodnicząca **Barbara Wójcik-Wiktorowicz** - instruktorka teatralna, scenografka, animatorka kultury; **Maria Urbańczyk** - aktorka Teatru dla Dorosłych z Bierunia oraz **Piotr Józefczuk** - dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Chełmie Śląskim.

Wszystkim, którzy wzięli udział w eliminacjach, należą się ogromne brawa i słowa podziwu, bowiem nie od dziś wiadomo, że występy na scenie to nie taka łatwa sztuka.

Cieszymy się, że z roku na rok przybywa młodych artystów, wrażliwych na sztukę, którzy chcą próbować swoich sił na scenie. Czterech uczestników zakwalifikowało się także do etapu regional-

nego, który organizowany był w Katowicach w dniach 7-9 kwietnia. A byli to: **Tomasz Rogalski, Hanna Pałka, Hanna Grabka** oraz **Milena Rogalska**.

Podczas etapu regionalnego, który w dniach 7-9 kwietnia odbywał się w Instytucie Korfantego w Katowicach, **Tomasz Rogalski** zajął II miejsce w swojej kategorii, a **Milena Rogalska** miejsce III.

26 marca w KT „Jutrzenka” odbyła się uroczysta Gala Finałowa, podczas której nagrodzeni zostali wszyscy laureaci i wyróżnieni w miejskich eliminacjach do Regionalnego Konkursu Recytatorskiego Mały OKR.

Wszystkim laureatom i uczestnikom jeszcze raz gratulujemy talentu i odwagi i czekamy na Was już za rok, na kolejnych przesłuchaniach! (BOK)

Tajemnice narodzin i chrztu

Spotkania, z roku na rok, cieszą się coraz większą popularnością. Tym razem dr **Anna Początek** opowiedziała o zwyczajach dotyczących narodzin i chrztu. Spotkanie uświetniły występy muzyczne Zespołu Folklorystycznego „Ściernianeczki” oraz inscenizacja - jak wyglądały tradycje związane z pojawieniem się nowego członka rodziny i jego chrztin. Nie mogło też zabraknąć pysznego poczęstunku - ciasta przygotowanego przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Bijasowic. Podczas wydarzenia można było kupić rękodzieła wielkanocne wykonane przez utalentowane mieszkanki Bierunia. Dla stałych i najbardziej zaangażowanych bywalców Spotkań z Tradycją **Jan Kasprzyk** - księgarz z Łędzin - przygotował niespodzianki w formie ciekawych książek. (BOK)

10 kwietnia w DK „Remiza” odbyło się kolejne Spotkanie z Tradycją, które poprowadziła popularyzatorka tradycji i folkloru śląskiego dr **Anna Początek**.

80. rocznica Tragedii Górnos Śląskiej

26 marca w Dom Kultury „Gama” gościliśmy **Oskara Mandelę**, który wygłosił wykład pt. „Historia obozu Zgoda w Świętochłowicach”. Przybyłych przywitała **Joanna Lorenc** - Dyrektor Bieruńskiego Ośrodka Kultury.

Wydarzenie przyciągnęło wielu zainteresowanych, którzy z uwagą wysłuchali wykładu.

Prelegent jako prawdziwy pasjonat historii z dużą dbałością o szczegóły przybliżył zebranym

trudną i bolesną historię obozu pracy przymusowej w świętochłowickiej Zgodzie.

Po wykładzie nie zabrakło refleksyjnych rozmów i ciekawych pytań

Podczas wykładu obecni byli również **Małgorzata Janota** - Dyrektor Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łędzinach, **Andrzej Baron** - Radny powiatu bieruńsko-łędzkiego oraz **Sławomir Rosowski** - Radny Miasta Bieruń.

Cykl wykładów **Oskara Mandli** w ramach 80. Rocznic Tragedii Górnos Śląskiej został zorganizowany z inicjatywy Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łę-

dzinach. Współorganizatorami są Powiat Bieruńsko-Łędzinski oraz Śląska Partia Regionalna - powiat bieruńsko-łędzinski. (BOK)

Wystawa „Autoportret” w murach bieruńskiej „Jutrzenki”

14 marca w KT „Jutrzenka” odbył się wernisaż wystawy „Autoportret”, którą mieliśmy okazję prezentować, dzięki uprzejmości Muzeum Zamek w Oświęcimiu.

Do końca marca, każdy kto odwiedził mury bieruńskiej „Jutrzenki”, mógł podziwiać wyjątkowe dzieła twórców z całej Polski, wśród których znalazły się także prace naszych bieruńskich artystów - **Pauliny Bobak**, **Grzegorza Plewnioka** oraz **Romana Nygi**.

Wystawa opowiadała tajemnice duszy i tożsamości.

„Autoportrety” przedstawiały wyjątkowe historie ukryte w spojrzeniach, emocjach i bar-

wach, to dialog pomiędzy artystą a Nami, a autorzy zaprezentowali swoje osobiste podejście do autoportretu, wyrażone w różnych technikach: odlew, ceramik, malarstwo, rysunek, formy cyfrowe.

Warto wspomnieć, że pomysłodawcą projektu jest **Remigiusz Dulko** (znany oświęcimski artysta rzeźbiarz), który tworzył ten projekt z myślą, by wystawa zwiedziła całą Polskę.

Cieszymy się, że mogliśmy brać udział w takiej inicjatywie.

Słemy serdeczne podziękowania dla wszystkich obecnych artystów, którzy przyjęli nasze zaproszenie i znaleźli czas, by spędzić z nami ten wyjątkowy, piątkowy wieczór. (BOK)

Z bowlingowego toru do telewizji!

2 kwietnia, ekipa telewizyjna z programu „A kto nam zabroni” z TVP3 Katowice odwiedziła sekcję kręglarską naszych słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku, podczas cotygodniowych zajęć.

„A kto nam zabroni” to optymistyczny i rozśpiewany pro-

gram, realizowany w ścisłej współpracy z telewizjami, podczas którego seniorzy śpiewają, tańczą, uprawiają sport i są dowodem na to, że jesień życia, może być gorącym latem.

Bieruńscy seniorzy mieli okazję pochwalić się swoją pasją, aktywnością i oczywiście sukcesami, które stale osiągają podczas turniejów międzyuniwersyteckich.

Jak zawsze - bez tremy, z uśmiechem i pozytywnym nastawieniem - wypadli znakomicie, a przed kamerami czuli się tak swobodnie, jak podczas gry w kręgle!

(BOK)

BIERUŃSCY SENIORZY są nie do zatrzymania!

Za nami kolejny Międzyuniwersytecki Turniej Kręgli który odbył się w Kręglarni Ośmiornica w Dąbrowie Górniczej. Nie zabrakło wspaniałej atmosfery, śmiechu i rywalizacji na najwyższym poziomie!

Zwycięzcą turnieju został UTW z Bierunia z wynikiem 888 pkt. Drugie miejsce zdobył UTW Wojkowice z wynikiem 754 pkt. Trzecie miejsce przypadło UTW z Czeladzi z wynikiem 711 pkt.

Ale to jeszcze nie koniec!

Nie mogło zabraknąć również wyróżnień dla najlepszych rzucających w kategorii kobieta i mężczyzna:

Najlepsza okazała się **Teresa Biega** z UTW Bieruń z wynikiem 125 pkt

Najlepszy był **Jan Woźniak** również z UTW Bieruń z wynikiem 156 pkt.

Nasi mistrzowie zaprezentowali się w składzie: **Teresa Bisaga**, **Halina Strauch**, **Maryla Chabierska**, **Jadwiga Płomin**, **Maria Piech**, **Stefan Jarzyna**, **Grzegorz Mikłaszewicz** oraz **Jan Woźniak**.

Jubileusz Mantry

Nie lada gratka czeka miłośników mocnego, metalowego brzmienia. Bieruńska Mantra zaprasza na jubileuszowy koncert z okazji 15-lecia zespołu. Impreza odbędzie się 26 kwietnia o godz. 19.00 w tyskim pubie Underground.

Pierwsza próba zespołu odbyła się 12 grudnia 2009 r. Grupa od zawsze związana jest z Bieruniem. Mocne i ciężkie brzmienie stało się wizytówką Mantry i tak jest do dziś. Poza wydaną w 2024 roku płytą „Dezinformacja” zespół ma także na koncie dwie płyty EP: „1 500 000” z 2014 roku oraz „Brutalizacja” z 2017 roku. Grupa nagrała też dwa single w ramach obchodów najdłuższego podziemnego strajku na kopalni Piast w Bieruniu oraz teledyski je promujące. Grają szeroko pojęty metal, a dokładniej wcześniejszy thrash z domieszką progresywnego grunge'u. Przez 15 lat istnienia zagra-

li ponad 100 koncertów, a scenę przyszło im dzielić z takimi zespołami jak: Kat & RK, Turbo, Cochise, Night Mistress czy Votum.

W czasie koncertu jubileuszowego odbędzie się konkurs, w którym można wygrać voucher o wartości 400 zł do wykorzystania na zakup biletu na dowolnie wybrane przez siebie wydanie dowolnego wykonawcy.

Co trzeba zrobić?

Wystarczy napisać życzenia urodzinowe dla Mantry, wrzucić do urny, a członkowie zespołu wyłonią zwycięz-

ców, którzy zgarną nagrody rzeczowe. Podczas koncertu zespół zaprezentuje, m.in. nowy album „Dezinformacja”, który jest swego rodzaju podróżą przez lata twórczości i liryczną introspekcję. Materiał na płytę powstawał na przestrzeni wielu lat.

- Liryczna strona „Dezinformacji” to zapis zmagania z własnymi słabościami, podważania prawd wszelakich oraz konfrontacji z przekonaniami ukształtowanymi przez lata doświadczeń. Finałnie okazało się, że całość liryczna dość dobrze pasuje do zagadnienia dez-

informacji, także tej osobistej, psychicznej, stąd też taki tytuł albumu - tłumaczą członkowie Mantry.

Jeśli chcecie dowiedzieć się czegoś więcej o zespole zapraszamy do odwiedzin mediów społecznościowych Mantry.

REKLAMA

Grupa AA w Bieruniu

Anonimowi Alkoholicy
mogą pomóc Ci w trzeźwieniu.

Grupa AA „SAMI SWOI”

Mityng w każdy czwartek o godz. 17.15

Bieruń ul. W. Jagiełły 1
Siedziba MOPS segment C
tel. 737 900 768

www.aa.org.pl

infolinia: 801 033 242

Jedynym warunkiem uczestnictwa w AA
jest chęć zaprzestania picia.

Chcesz płacić mniej za odpady ZAŁÓŻ kompostownik!

Właściciele budynków jednorodzinnych mogą skorzystać z ulgi w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeśli zdecydują się na kompostowanie bioodpadów w przydomowym kompostowniku. Wysokość zwolnienia wynosi miesięcznie 3 zł od każdej osoby zamieszkującej na nieruchomości (zatem za odpady od osoby zapłacisz miesięcznie 28 zł a nie 31 zł).

Aby uzyskać ulgę z tytułu posiadania kompostownika należy założyć kompostownik, a następnie zgłosić fakt jego posiadania i kompostowania w nim bioodpadów w Urzędzie Miasta poprzez deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami.

Bioodpady (kuchenne i zielone), które nie nadają się do kompostownika lub się w nim nie mieszczą, będzie można dostarczyć we własnym zakresie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych tzw. PSZOKU, gdzie odbierane są bez limitu.

Przydomowy kompostownik

Tego nie kompostuj

Zasady skutecznego kompostowania

- ➔ Kompostownik postaw w zacienionym miejscu – unikniesz przesuszenia
- ➔ Na początek wysyp gotowy kompost lub ziemię ogrodową zakupioną w sklepie
- ➔ Dorzucaj kolejne odpady organiczne pozostałe z domu i ogrodu
- ➔ Kolejne warstwy przesyń żyzną ziemią dla usprawnienia procesu rozkładu
- ➔ Pamiętaj o mieszaniu kompostu
- ➔ Przykryj kompostownik warstwą liści lub workiem jutowym, aby zachował ciepło i wilgoć
- ➔ Pilnuj wilgotności kompostownika – suchy zrosz wodą
- ➔ Unikaj przelania, bo może to doprowadzić do gnicia i brzydkiego zapachu
- ➔ Przelany kompost wymieszaj i przełóż niezadrukowanymi kartkami papieru lub opakowaniami po jajkach – tzw. wytłóczkami
- ➔ Kompostownik założony wiosną z żyzną ziemią do jesienno-ogrodka

Jubileuszowe turnieje

KS Unia Bieruń Stary obchodzi w tym roku stulecie istnienia, a to oznacza, że możemy się spodziewać wielu ciekawych imprez rocznicowych.

SZACHY

90 uczestników wzięło udział w Wiosennym Turnieju Szachowym dla Dzieci i Młodzieży. Zawody rozegrano w Liceum Ogólnokształcącym w Bieruniu w 7 rundach.

PIERWSZA SZÓSTKA KATEGORII OPEN:

- 1 - Nikodem Cieślak
- 2 - Jan Mrozek
- 3 - Irena Pajer
- 4 - Julian Pruba
- 5 - Wiktor Mrozowski
- 6 - Natalia Maciszek

SKAT

Ponad 70 uczestników wzięło udział w otwartym turnieju skata, który odbył się w Domu Kultury „Gama”. W roli organizatora i sędziego wystąpił jak zwykle szef sekcji skatowej Franciszek Mrzyk.

NAJLEPSZE WYNIKI UZYSKALI:

- Krzysztof Kołodziejczyk,
OSP Łęczyny - 3054 pkt,
- Ireneusz Piecha,
OSP Łęczyny - 2983 pkt,
- Piotr Mulet,
CEZAB Piasek - 2724 pkt.

Sukces bieruńskich modelarzy

Wspaniale spisali się bieruńscy modelarze lotniczy podczas zawodów Pucharu Świata. Z Dubnicy (Słowacja), przywieźli złoty i brązowy medal. Bezkonkurencyjny dla rywali okazał się w kategorii juniorów **Wiktor Liszka**. Z kolei **Aneta Richter**, w tej samej klasie wiekowej, zajęła trzecie miejsce.

Podium dla zawodników z Bierunia

Zawodnicy KS Unia Bieruń Stary wzięli udział w turnieju rangi Mistrzostw Polski w Petanque weteranów i weteranek. Spisali się wspaniale. **Renata Figiel** grająca z **Małgorzatą Noras**, **Danutą Czewżyk** i **Barbarą Krzykałą** zdobyła brązowy

medal. Z kolei **Barbara Świeczka** zajęła siódme miejsce grając z **Jolantą Rychel**, **Ireną Mosiejczuk** i **Małgorzatą Klu-giewicz**. Natomiast **Krzysztof Adamek** w triplecie z **Maciejem Żłobińskim**, **Jackiem Wojteczko** i **Henrykiem Tchó-rzem** uplasowali się na 11 miejscu.

POSPRZĄTAJ PO MNIE

JA NIE POTRAFIĘ

Bieruńska Karta Mieszkańca to atrakcyjny i elastyczny PAKIET KORZYŚCI DLA PARTNERÓW PROGRAMU

Partnerzy otrzymują dostęp do łatwego w obsłudze panelu do zarządzania udzielanymi zniżkami. Przedsiębiorca sam decyduje o wysokości udzielanej zniżki i czasie jej obowiązywania. W dowolnym momencie (i bez konieczności kontaktu z urzędem miejskim) mo-

że zmieniać i modyfikować swoją ofertę. Zniżka może obowiązywać przez określony czas lub na określoną liczbę produktów/usług. Może być skierowana do wszystkich mieszkańców Bierunia lub do określonej grupy (np. seniorzy).

W ramach programu Partnerzy zyskują możliwość szerokiej promocji w mediach Miasta Bierunia:

- na stronie internetowej Bieruńskiej Karty Mieszkańca oraz w aplikacji mobilnej,
- na stronie internetowej bierun.pl,
- w oficjalnych kanałach Miasta Bierunia w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, YouTube),
- w gazecie miejskiej „RODZIA”.

Zostań Partnerem programu!
kartamieszkanca.bierun.pl
tel. 32 708 09 53

Krzyżówka

Lek w kształcie kulki	▼	Dowód niewinności	Występuje sam	▼	Cząstka energii	▼	Kibic zespołu	▼	Złota moneta wenecka	▼	Podobny do motocykla	▼	Stoi w garażu
Atrybut marszałka sejmiku	▶		15				Porozumienie, kompromis	▶				8	
▶		5							Malarz i grafik hiszpański	13		Woda, ciecz	9
▶					Potocznie o szczęśliwej parze		Praktykant Ogród owocowy	▶					
					Słona w morzu		10					4	
Kamień ozdobny w boazerii	▶		20				Jednostka długości		Fiedler, pisarz		22	Nawierzchnia szosy	
Hotel przy drodze		Trucizna w zębie zmi		Wersja, wariant Kłótnia	14		17						
▶						Imię Londona	18	Arabski książę				„Cicha” rzeka Szolichowa	
Strawa, pokarm	Rumuński samochód terenowy		Marynarz Stalowy pret	▶									
▶						Wielka flota wojenna	16						
Kondycja fizyczna		Jabłko lub pomarańcza					1	Uwielbiany przez tłumy		2			
▶						Miasto w Grecji					12		

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie -
- fraszkę Jana Sztudyngera pt. "Uprykrzony sublokator".

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Wśród tych, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie krzyżówki na adres: rodnia@bok.bierun.pl rozlosujemy nagrody w postaci bieruńskich gadżetów. Po odbiór nagród zapraszamy do Urzędu Miasta Bierunia, do Kancelarii Ogólnej na parterze.

Są z nami:

TP Studio Fotografii to miejsce stworzone z myślą o tych, którzy cenią sobie profesjonalizm, estetykę i indywidualne podejście.

To tutaj wykonasz nie tylko poprawne i estetyczne zdjęcia do dokumentów, ale też zatrzymasz w kadrze to, co najważniejsze - emocje, relacje i wyjątkowe momenty.

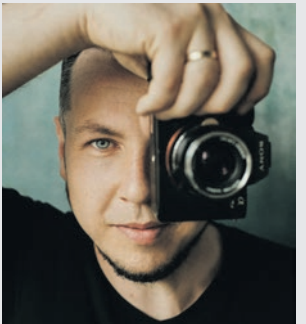
Nasze studio oferuje szeroką gamę usług fotograficznych, dostosowanych do różnych potrzeb i okazji:

- sesje portretowe - kobiece, męskie, rodzinne, ciążowe i wizerunkowe
- fotografia biznesowa i reklamowa - idealna dla Twojej firmy, zespołu lub produktu

- zdjęcia do dokumentów - szybkie, zgodne z wymaganiami, gotowe w 10 minut, z profesjonalnym retuszem
- wydruki fotografii - w wysokiej jakości, na miejscu, w różnych formatach (do A4)
- rekonstrukcja i odświeżanie starych fotografii - bo wspomnienia zasługują na drugie życie
- usługi ksero - szybkie i wygodne

TP Studio to połączenie doświadczenia, nowoczesnych rozwiązań i pasji do fotografii. Pracujemy tak, jak sami chcielibyśmy być obsługiwani - z dbałością o szczegóły i atmosferę, w której czujesz się swobodnie.

Dla posiadaczy Bieruńskiej Karty Mieszkańca przygotowaliśmy atrakcyjne zniż-

ki i specjalne oferty: **50%** na sesję dla seniorów oraz **100 zł** na klasyczną sesję dla wszystkich posiadaczy Bieruńskiej Karty Mieszkańca. To nasz sposób na docenienie lokalnej społeczności i budowanie relacji międzypokoleniowych - szczególnie zachęamy seniorów do uwiecznienia swoich historii i wspomnień podczas wyjątkowych sesji fotograficznych.

Zapraszamy do TP Studio Fotografii - miejsca, gdzie każdy kadr ma znaczenie.

TP Studio Fotografii
ul. Krakowska 18, 43-150 Bieruń
tel. 517 318 930
tpstudiofotografii@gmail.com

Wydawca: Bieruński Ośrodek Kultury • ISSN 1233-4987
Redaktor naczelny: Beata Leśniewska-Filar
Adres redakcji: ul. Spizowa 4, 43-150 Bieruń • **tel:** 32 209 18 18, **e-mail:** rodnia@bok.bierun.pl
Nakład: 4000 egzemplarzy • **Skład:** Beta Media • **Druk:** Polska Press Sp. z o.o. Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca, zastrzega sobie też prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania tekstów.